

imma li jolqtuk fis-sentiment semplici iżda sensitiv tagħhom iżjed minn kull kwadru kbir ta' pittura l-iktar imżewqa. U dan, fil-ġenju poetiku ta' Rużar Briffa, għal xi kritiċi, deher hekk personali, li biex jifisser ġie li f'xi versi din il-karatteristika war-rbet it-teknika tal-għażla u kostruzzjoni prosodjaka tal-kliem.

Meta dan l-aħħar hareġ fi ktieb il-poeżiji tiegħu—wara talba minn hbieb li xtaqu jarawhom miġburin u stampati, u t-thab-rik ta' habibu, Patri Valentin V. Barbara, O.P., li ikkurahomlu u tal-għażiża martu Louise li hadet is-sabar tiġborhomlu f'kopji dattilografati—huwa stess fi ftit kliem, fisser il-karatteristiċi tal-poeżija tiegħu li tagħzlu minn dik tal-poeti shabu. Fil-kelmejn *Lill-Qarrejja* f'ras il-Ġabra tal-Poeżiji tiegħu huwa jistqarr kif minn żmien għal ieħor tal-ghomor tiegħu ġie li kiteb dawk il-versi: "Uħud", huwa jgħid, "minn dawn il-poeżiji ktibthom fi żmien ta' dwejjaq kbar, ohrajn f'ta' ferħ. Ktibthom għalija u swewli ta' hafna ġid bħala "escapism"... U d-dwejjaq, iktar mill-ferħ, huwa haššhom u fissirhom b'dik it-tbissima ta' sabar li kien juri filwaqt li fis-skiet tiegħu kien iħoss f'dawn l-aħħar snin inemnem il-musbieħ ta' ħajtu. B'danakollu huwa kien dejjem jifrah magħna f'kull laqgħa ta' ferħ iew ta' ġieh għal xi kittieba minn shabna u għall-progress tal-Malti.

Għadha quddiem għajnejja dik il-ħarsa ċassa tiegħu meta fil-mewt tal-Professor Cuschieri filwaqt li kien wieqaf fi triq ir-Rjali hdejn il-Kafè tas-Savoy jitgħaxxaq bil-qima ta' dawk li marru wara l-katavru tal-Poeta Karmelitan. Min jaf x'ħass u x'kien għaddej minn rasu dak il-ħin? Qabel kont ukoll iltqajt miegħu lejlet il-funeral ta' Dun Karm u deher li ħa interess hekk kbir fis-sehem li hadet l-Għaqda tagħna u ta' l-Università f'dik ic-ċirkustanza ta' luttu għal bniedem li kien għex maġenbu fil-bidu tal-ħajja letterarja tiegħu.

* * *

Dan l-aħħar wiċċ Rużar baqa' dejjem b'dik it-tbissima helwa tiegħu li kienet, iżda iktarx taħbi d-dwejjaq ta' min kien iħoss li ħajtu mhix se tkun itwal minn dik taż-żewġ poeti shabu li hallewna qablu.

Niftakar xi ftit xhur qabel mewtu kont iltqajt miegħu wara li kien ġie minn Ruma; u fraħtlu għax irġajt rajtu qawwi u shiħ mill-ġdid. Bi tbissima wegibni u qalli: "Il-lum sejjer Londra, Nin, itlob għalija". Għafasli jdejja u telaqni.

Wara li ġie lura minn Londra, għalkemm magħdur u sieket, Rużar baqa' dejjem b'dik it-tbissima fuq fomm, isellem b'dik

it-tbissima helwa tiegħu.

Il-qima li wrew lejħ shabu tal-"Għaqda tal-Malti (Università)" kif ukoll tal-Għaqda tagħna, f'okkażjoni mhux inqas ta' niket u ta' ħasra fil-mewt tiegħu ma kenitx inqas minn dik għaż-żewġ poeti kbar ta' qablu.

Għalkemm it-temp kien ikreh kull min kien jaf lil Rużar Briffa, sew bħala habib, kemm bħala tabib ta' dehen u tieba li ma bħalha, kemm ukoll bħala poeta hekk popolari fost il-kittieba u qarrejja tal-Malti ma naqasx li fl-okkażjoni tal-mewt tiegħu ma weriex il-għozza u l-qima lejħ u jagħtih l-aħħar tislma.

Ma' dik tal-"Għaqda tal-Kittieba tal-Malti" u "tal-Għaqda tal-Malti (Università)" ingħaqdet, f'din ix-xhieda ta' għozza għat tifikira tal-Poeta Malti, rappreżentanza sabiħa ta' professuri Universitarji shabu, studenti, għaqdiet reliġjużi u ċivili, kif ukoll ta' hbieb.

It-tifikira ta' Rużar Briffa għandha fl-aħħarnett tibqa' ħajja bla ma tmut qatt fil-qalb tal-kittieba shabu, imma wisq iżjed f'dik tal-ġenerazzjoni ġdida li fil-ħidma tiegħu sabet it-triq miftuħa għall-koltivazzjoni tal-letteratura Maltija.

FIL-MEWT TAT-TABIB RUŻAR BRIFFA

nhar it-22 ta' Frar, 1963

Ta' ĠUZE' CHETCUTI

**Ħabib, tlifniek. Dik is-Setgħa qalila
li ma taħfirha 'l hadd, haddnitek magħha,
u xejn ma swew la għerf u anqas ħila,,
għax int hallejtna u r-rebħa kienet tagħha.**

**Mir-riefnu mkarkar qbadt it-triq it-twila
fi hdan l-eternità. 'Mma l-ġmiel u s-saħħa
ta' versi sbieħ, bħalma pittur fuq tila,
tibqa' turina u l-qalb bihom tferraha.**

**Bihom, habib, din qalbna tibqa' tifrāh:
l-għanja li ktibt, kollha kemm hi Maltija,
bħal dawl divin tibqa' go mohħna timrah.**

**Għax int għannejt il-barka taż-Żgħuzija
w urejt kif poplu jaf iqum u jirbah:
tiegħek, habib, il-vera Poeżija.**